

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2023

Tarkastuslautakunta 28.5.2024

Kunnanvaltuusto 10.6.2024

Terveiset puheenjohtajalta

Olemme saattamassa päätökseen nykyisen kunnanvaltuuston kolmatta toimintavuotta. Viime vuodet ovat olleet hyvin tuulisia kuntasektorilla. Hyvinvointialue ja vallitsevat epidemiat ovat muuttaneet asuinympäristöämme. Huomaamattakin. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomion tavanomaisiin seikkoihin unohtamatta edellä mainittuja muutoksia kunnassamme.

Tarkastuslautakunta on arvioinut kunnan ja kuntakonsernin toimintaa. Voimme todeta, että Alavieskassa osataan ja tehdään asioita hyvin. Kiitokset tästä kuuluu motivoituneelle henkilökunnalle ja luottamushenkilöille. Johdonmukaista ja hyvää päätöksentekoa tarvitaan myös tulevaisuudessa.

Kiitos kuluneesta kaudesta tarkastuslautakunnan jäsenille.

Sakari Siitonen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

ALAVIESKA

aidosti lähellä

 visma sign

www.vismasign.com

Strategia ja toiminnalliset tavoitteet

Asukasviihtyvyyys ja hyvinvointi

Lähipalvelut

Yrittäjäyys ja elinkeinot

Brändäys

28.2.2022 kunnanvaltuusto

Tarkastuslautakunta lukuina

4

Lautakunnan jäsentä

8

Kokousta toisen vuoden aikana (2023-2024)

2

Arviointikäyntiä eri kohteissa

10

Erialaista esittelyä vuoden aikana (2023-2024)

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Kunnanvaltuuston 16.10.2021 § 42 valitsema tarkastuslautakunta

Sakari Siitonen, pj.

varajäsen Risto Isokääntä

Matti Luonuansuu vpj.

varajäsen Jarmo Autio

Maarit Jutila

varajäsen Merja Nevalainen

Jaana Nyman

varajäsen Marja-Leena Kurttila

Tilintarkastaja

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteistö

vastuunalainetilintarkastaja

HT, JHT Tuomas Peltoperä

Lautakunnan sihteerinä toimii Maritta Hintsala

Tarkastuslautakunnan tehtävät

- ▶ Keskeisimpänä tehtävänä on valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi. Kuntalaki 121 §
- ▶ Tarkastuslautakunta arvioi talousarvion toteutumista
- ▶ Tarkastuslautakunta arvioi kuntastrategian toteutumista
- ▶ Sidonnaisuusilmoitukset (käsitelty tarkastuslautakunnassa 1.11.2023 ja kunnanvaltuustossa 26.2.2024 § 10)
- ▶ Tarkastuslautakunnan sisäiset esteellisyydet
- ▶ Arviointikertomuksen laadinta vuosittain

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet määrittää valtuusto. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet hyväksytyt 17.12.2018 valtuustossa.

Konserniohje (28.2.2022/valtuusto) määrittää johtamisen, ohjaukseen ja seurantaan liittyviä asioita.

Hallintosääntö (31.10.2022/valtuusto) määrittää muun muassa toimielinten ja viranhaltijoiden päätös- ja ratkaisuvallan kuten niihin liittyvät vastuut.

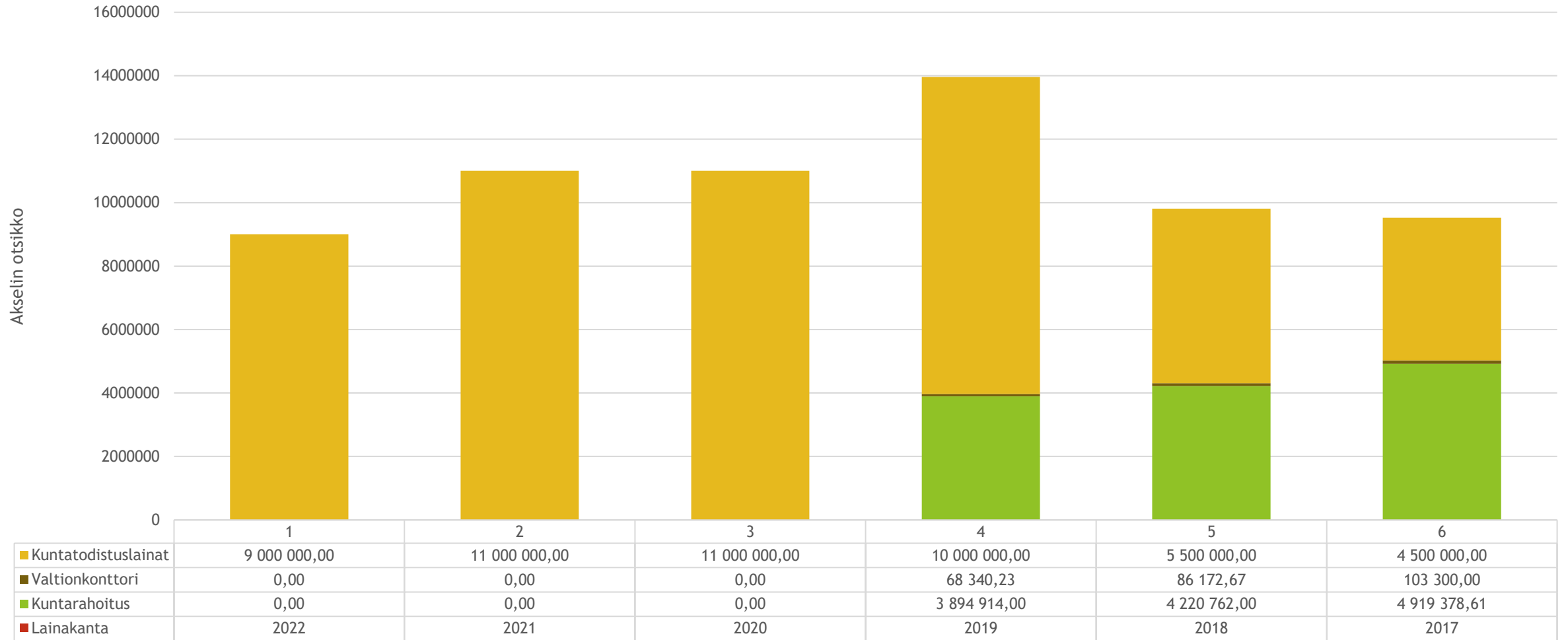
Riskienhallinnan osalta kunnanhallituksessa (25.1.2021) on käsitelty yleinen valmiussuunnitelma, joka ohjaa varautumista ja riskienkartoitusta. Riskeiksi on tunnistettu muun muassa erilaiset vahinkoriskit, rahoitus ja sijoitusriskit sekä toiminnalliset riskit. Riskien tunnistaminen, ehkäisy ja realisoituvien vahinkojen minimointi on riskienhallinnan keskeinen tavoite.

Talousarvion toteutuminen

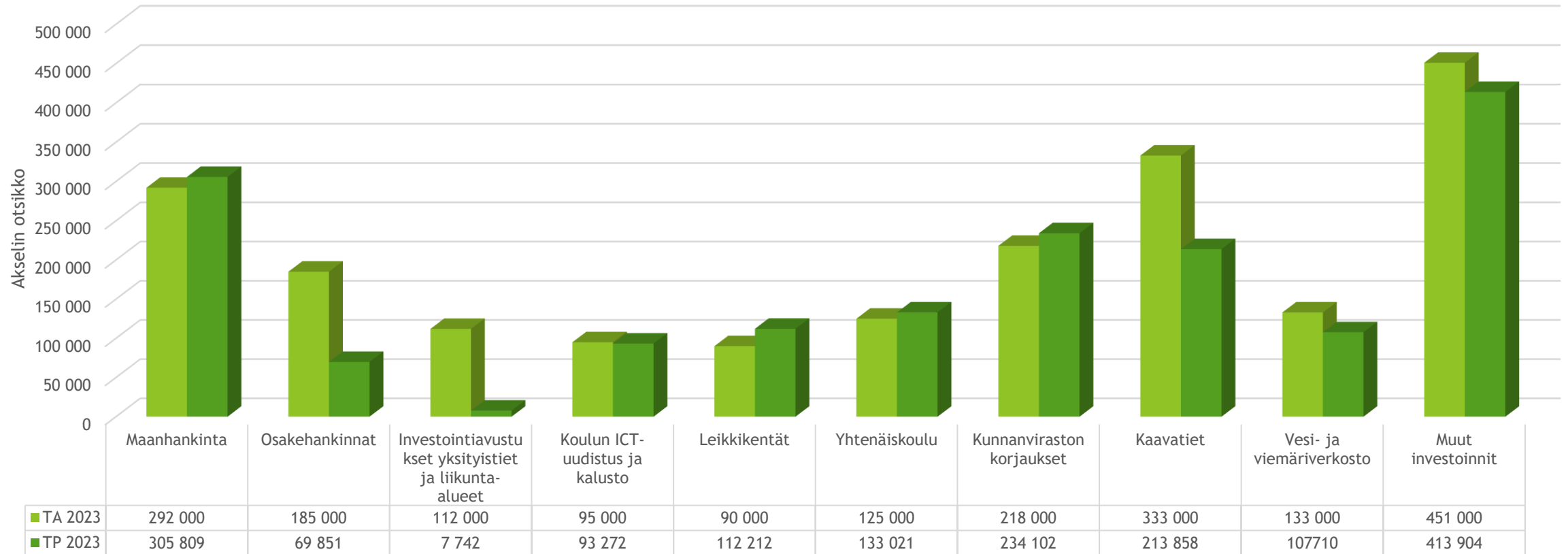

Lainat 2017 - 2023

Laina muodostuu lyhytaikaisesta kuntatodistuslainasta, joka on suojattu korovaihtosopimuksin. Kunnalla oli lainaa oli 3696 eur/asukas (2022: 4 495 eur/asukas) (Manner-Suomen kunnat keskimäärin 3323 €/asukas, Lähde: Kuntaliitto 6.2.2024)

Suurimmat investoinnit

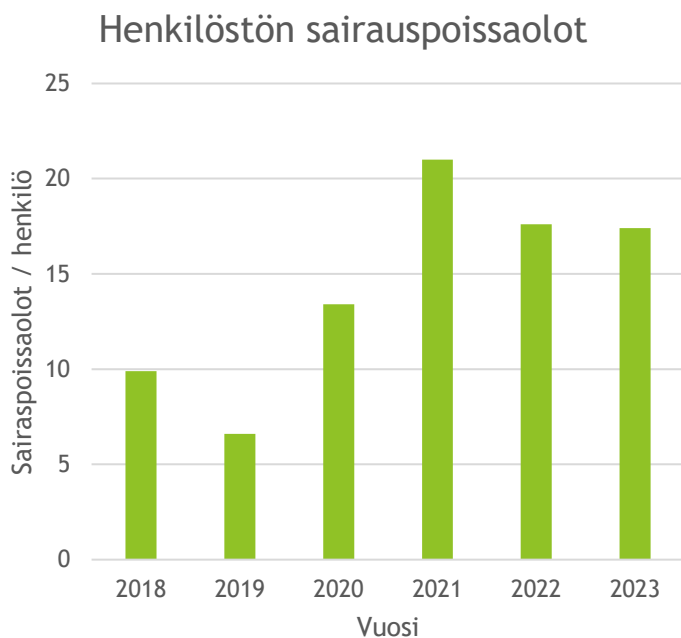

Talousarviossa investointeihin oli varattu rahaa 2 034 000 euroa, josta toteutui 1 691 481 euroa.

Kunta hankki tilikauden aikana maata n. 6 ha mm. Vieskan Elementti Oy:ltä ja Alavieskan seurakunnalta. Kunnantalon takapihalle rakennettiin leikkikenttä. Kaavateitä asfaltoitiin ja kunnostettiin ja samassa yhteydessä rakennettiin vesi- ja viemäriverkostoa. Soteuudistuksen myötä osakkeista ja osuuksista siirrettiin peruspääomaan kunnan sijoittama Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin osuus 292 096,72 euroa ja PPKY Kalliolta palautui kuntayhtymän purkamisen yhteydessä yhteensä 749 533,81 euroa.

Henkilöstö

Kunnan tärkein voimavara on osaava ja motivoitunut henkilöstö

Kunnan toimintakuluista melkein puolet koostuu edelleen henkilöstökustannuksista. Henkilöstöä on siirtynyt 15 PP Köökki Oy:n palvelukseen 1.1.2023. Yksi työntekijä on siirtynyt Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.

Alavieskan kunnan strategiassa yksi toiminnallista tavoitteista on hyvinvointi. Kunnan henkilöstön hyvinvointia voidaan seurata esimerkiksi sairauspoissaolojen määrän kehittymisellä.

Suomessa kunta-alan vakituisen henkilöstön sairauspoissaoloja on ollut Työterveyslaitoksen mukaan viime vuosina keskimäärin 17–21 päivää työntekijää kohden. Alavieskan kunnan sairauspoissaolojen keskiarvo työntekijää kohti oli **17,4**. Luku on pysynyt samalla tasolla, mutta on edelleen korkea verrattuna koronaa edeltävään aikaan. Sijaisten palkkamenot ovat kuitenkin laskeneet.

Henkilöstö

Alavieskan kunnan menoista on noin 45 % on henkilöstökustannuksia, joten henkilöstön merkitys entisestään korostuu. Esimiesten lisäksi myös luottamushenkilöillä on tärkeä rooli palautteen annossa viranhaltijoille ja toimihenkilöille. Positiivinen palaute sitouttaa ja lisää motivaatiota.

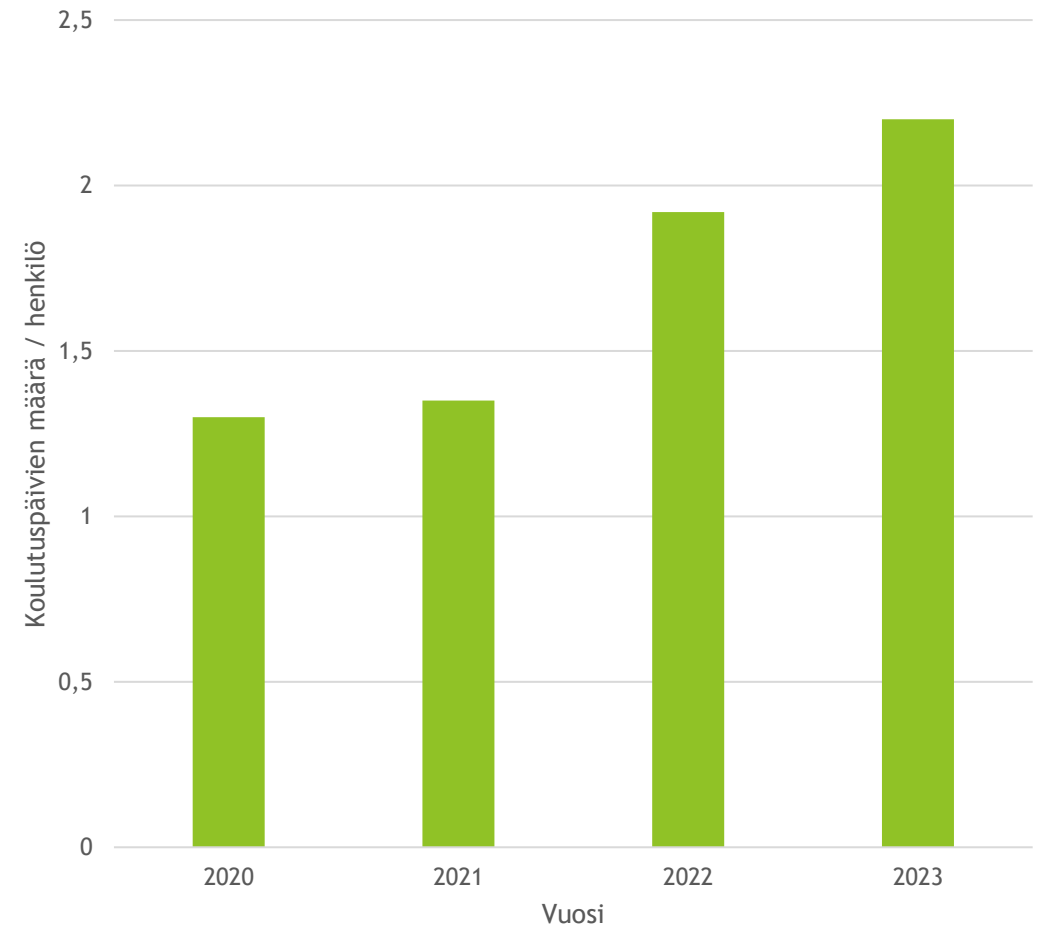
Henkilöstön osalta yhtenä tavoitteena on osaamista tukevan koulutuksen tarjoaminen.

Koulutuspäivien määrä on noussut 2,2:een (2022: 1,92), mutta on edelleen alle suosituksen, joka on kolme.

aidosti lähellä

Koulutuspäivien määrä

Sivistyspalvelut

"Tukea ja kannustaa ihmisten jatkuvaa henkistä kasvua, vastata kasvun tarpeisiin ja kuntalaisten lisääntyvän koulutustarpeen ja vapaa-ajan tuomiin haasteisiin."

9875€ (+2083€)

Yhden oppilaan kokonaiskustannus

328 (-21)

Oppilasta perusopetuksessa

43 727 (+760)

Lainausta kirjastosta

764,70 (+106,27)

Opetettua tuntia kansalaisopistossa

15 (-6)

hoitopaikkahakemusta

Suluissa oleva luku kertoo muutoksen edelliseen vuoteen

Sivistyspalvelut

- ▶ Kunnassa on tehty kuntastrategia 2022-2025 ja hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 yhteistyössä kunnan luottamushenkilöiden, kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden sekä kolmannen sektorin kanssa. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteita on saavutettu hyvin ja niitä toteutetaan.
- ▶ Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueiden rakentumista seurattiin ja kehitettiin kunnan toimintaa muuttuvassa palvelurakenteessa.
- ▶ Kotouttamisohjelma hyväksyttiin valtuustossa 2022.
- ▶ Ukrainalaiset otettiin hyvin vastaan ja ovat olleet muiden mukana perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa.

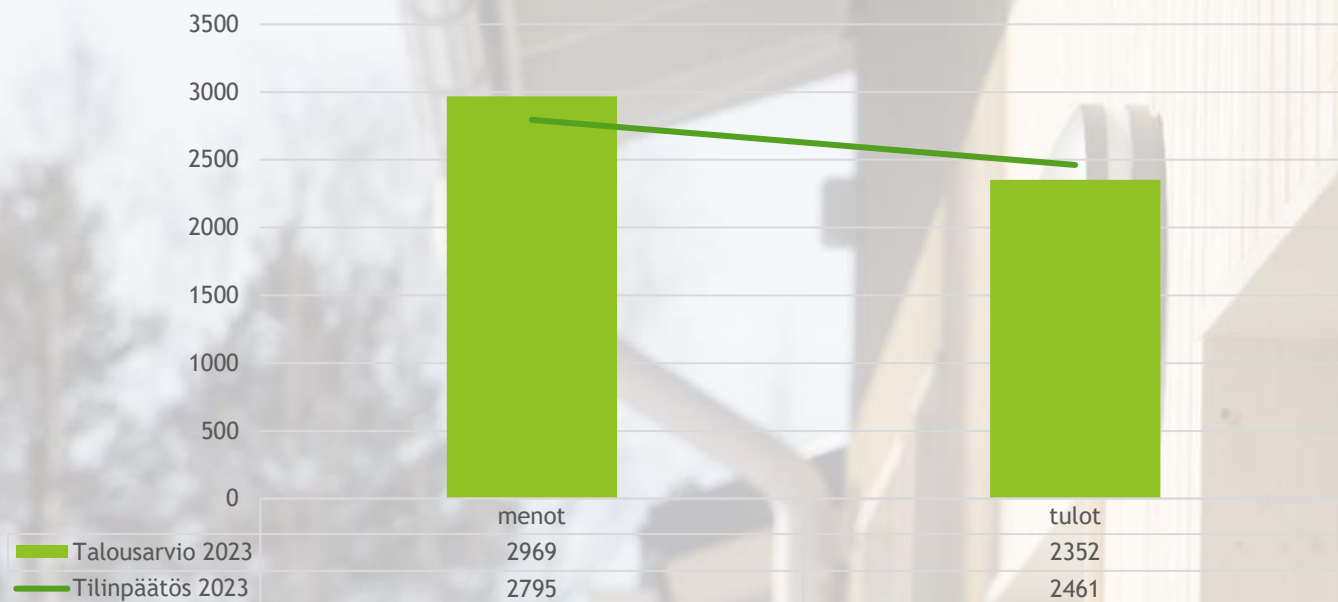

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut (1000€)

- ▶ Hyvinvointialueen muutos toi suuria poikkeamia tilinpäätökseen.
- ▶ Vuokra-asuntojen vuokrausaste laskenut
- ▶ Henkilöstön määrä laskenut

TAVOITE:

- Toimintakykyinen
- Asumisviihtyvyyden ja tonttitarjonnan parantaminen
- Asemakaavan ajantasaisuudesta huolehtiminen
- Viihtyisä, turvallinen ja virikkeellinen työ- ja elinympäristö

Vesihuolto

- ▶ Vesihuolto on käsitelty vesihuoltolain 20 a § mukaisesti.
- ▶ Vesihuollon automaatiopäivitystä jatkettiin suunnitelman mukaan.
- ▶ Talouden tasapainotussuunnitelmaa noudatettiin.
- ▶ Vuotovesiä 5% enemmän kuin vuonna 2023.

81% (+5 %)

Jäteveden vuotovesiprosentti

-177 460 €

(-47 299 €)

Vesilaitoksen tilikauden tulos

Arvioinnin perusteet

- ▶ Arviointi perustuu tarkastuslautakunnan kokouksissa kuultuihin katsauksiin, kuntakonsernin tilinpäätökseen, pöytäkirjoihin ja toimintakertomuksiin.
- ▶ Tarkastuslautakunta kävi arviointikäynnillä yhtenäiskoululla 1.11.2023 ja kirjastossa 13.3.2024.

Tarkastuslautakunnan havainnot koottuna

- ▶ Huomion kiinnittämistä työttömien määrään (11,5 % työvoimasta)
- ▶ Tarkastelemaan korkotason nousua, vaikkakin korkosuojaukset on hoidettu mallikkaasti.
- ▶ Kiinnittämään huomioita yhtenäiskoulun piha-alueisiin sekä tilojen käytettävyyteen ja puuttumaan ongelmakohtiin. Lisäksi katselmoitava koululla käytettävät välineet ja laitteet.
- ▶ Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on päivittämättä. Tilinpäätöksen sisäisen valvonnan selonteosta puuttuvat tulevat kehitystoimet.
- ▶ Lautakunta suosittelee henkilöstökäsikirjan laadinnan aloittamista, jotta henkilöstöllä olisi tasapuolinen kohtelu mm. etätyösuositukset.
- ▶ Lautakunta suosittelee kiinnittämään huomioita asukasluvun vähentymiseen ja uusien asukkaiden houkuttelemiseen markkinoimalla.

Tarkastuslautakunta toivoo, että havainnot käsitellään asianmukaisesti siten, että niistä tehdään kirjalliset vastineet tarkastuslautakunnalle. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan lausuntoon.

Alavieskassa 28.5.2024

Sakari Siitonen

Puheenjohtaja

Matti Luonuansuu

Varapuheenjohtaja

Maarit Jutila

Jäsen

Jaana Nyman

Jäsen

Tarkastuslautakunta kiittää hyvästä yhteistyöstä kunnan henkilöstöä

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 20 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 20 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 20 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 20 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 20 sider før denne side

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende